

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 223

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 22 december 2022

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Zijinstromers in het onderwijs - Evolutie (2)

Het lerarentekort is een van de grootste uitdagingen waarmee het onderwijs vandaag geconfronteerd wordt. Het regeerakkoord maakt melding van het honoreren van anciënniteit voor nieuwe zijinstromers in knelpuntvakken teneinde meer nieuwe leerkrachten aan te trekken en te behouden. Het aantal zijinstromers groeit gestaag.

In het schooljaar 2021-2022 zetten bijna 4500 mensen de stap van de privésector naar het onderwijs. Dat is bijna de helft meer dan het schooljaar daarvoor, toen er 2915 zijinstromers werden geteld. Nu zitten we dus aan het hoogste cijfer ooit. Dat is goed nieuws. Het blijft natuurlijk een uitdaging om de zijinstromers in het onderwijs te houden.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 71 van 20 oktober 2022 meldde de minister dat de data van het huidige schooljaar te onstabiel waren om mee te geven. Daarom de volgende opvolgvragen.

1. Hoeveel mensen hebben de overstap gemaakt van de privésector naar het onderwijs?
  - a) Graag een recent totaaloverzicht en een overzicht per onderwijsniveau, per vak en per provincie, met vermelding van hun leeftijdscategorie voor het schooljaar 2021-2022.
  - b) Graag ook de cijfers die de minister tot op heden beschikbaar heeft van het schooljaar 2022-2023.
2. Hoe evalueert de minister de evolutie van het aantal zijinstromers? Zijn er andere of nieuwe oorzaken voor deze stijging in vergelijking met vorige schooljaren? Zo ja, welke?
3. In 2022 ondernam de minister al verscheidene acties om zijinstromers aan te trekken.

Op welke manier zet de minister zich in en zal hij zich verder inzetten om het aantal zijinstromers nog meer te doen groeien?

4. Heeft de minister zicht op het aantal leerkrachten dat als zijinstromer was gestart en stopte met lesgeven binnen de eerste 5 jaren na het starten als leerkracht, graag per niveau?

Zo ja, graag een overzicht per provincie van de laatste 5 schooljaren, dus inclusief het schooljaar 2021-2022. Ziet hij een verklaring voor deze uitval?

Zo niet, wat is de stand van zaken van de monitoring van de in- en uitstroom van zijinstromers en de geplande timing?

5. Ziet de minister nood om, naast de bestaande regels, (nieuwe) maatregelen te treffen om de vele leerkrachten die als zijinstromer hun weg naar het onderwijs vonden, beter te kunnen behouden in het onderwijsveld?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 223 van 22 december 2022

van **BRECHT WARNEZ**

Ik liet het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) een gegevensbevraging opzetten in navolging van SV nr. 614 (13/06/2022). Ik vat de bevindingen van deze raadpleging hier samen. Ik deel geen personeelsgegevens mee over een lopend schooljaar.

De zijinstromers binnen het Vlaams onderwijs vallen uiteen in twee groepen.

Groep 1 bevat alle beginnende (nieuwe) leerkrachten die tijdens het referteschooljaar 2019-2020 de leeftijd van 30 jaar bereikt hebben én 0 jaar anciënniteit hebben. Onderwijspersoneelsleden die tot groep 1 behoren, voerden vóór het referteschooljaar 2019-2020 nog geen onderwijsopdracht als leerkracht uit.

Groep 2 bevat alle leerkrachten die opdrachten buiten het onderwijs hebben uitgevoerd vóór hun onderwijsopdrachten in het referteschooljaar 2019-2020 maar geen onderwijsopdrachten hebben vóór het referteschooljaar 2019-2020.

Volledigheidshalve vermeld ik dat AGODI in de analyse enkel leerkrachten meenam, zowel de titularissen als hun eventuele vervangers. De analyse maakt geen onderscheid naar vast benoemd zijn dan wel tijdelijk aan de slag zijn.

AGODI stelde vast dat tijdens het volledige schooljaar 2021-2022 10.880 beginnende leraren aan de slag waren in alle onderwijsniveaus samen. 4.279 van hen voldoen aan de definitie van een zijinstromer.

2.998 personeelsleden voldoen aan de definitie van groep 1 (= een leeftijd van 30 jaar of ouder én geldelijke anciënniteit = 0). AGODI onderscheidt daarnaast 1.695 onderwijspersoneelsleden met diensten buiten het onderwijs vóór hun onderwijsdiensten (= groep 2).

Er zijn 414 personeelsleden die zowel diensten buiten het onderwijs hebben vóór hun onderwijsdiensten als een leeftijd van 30 jaar of ouder én 0 jaar geldelijke anciënniteit.

AGODI splitst de data op volgens onderwijsniveau, provincie en leeftijd.

Het tabeltotaal kan afwijken van het aantal unieke onderwijspersoneelsleden die aan de hierboven omschreven definitie van een zijinstromer voldoen. Dit komt omdat een aantal bestudeerde personeelsleden tijdens het bewuste schooljaar in meer dan in 1 onderwijsniveau of provincie tegelijkertijd een tewerkstelling opnamen. Ze tellen in elk onderwijsniveau of in elke provincie afzonderlijk mee. Daardoor bevat de tabel dubbeltellingen en is het totaal groter dan het aantal unieke personeelsleden.

- Zijinstromers tijdens het schooljaar 2021-2022, per onderwijsniveau

Onderwijsniveau	Aantal zijinstromers
Basisonderwijs	984
CBE	27
CVO	348
DKO	127
Hogescholen	236
Secundair onderwijs	2.676
Totaal	4.398

- Zijinstromers tijdens het schooljaar 2021-2022, per provincie

Provincie	Aantal zijinstromers
Antwerpen	1.280
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	412
Limburg	509
Oost-Vlaanderen	916
Vlaams-Brabant	588
West-Vlaanderen	698
Totaal	4.403

- Zijinstromers tijdens het schooljaar 2021-2022, per leeftijd
Ik verwijst naar de bijlage, eerste tabblad.

Ik ben uiteraard verheugd te kunnen vaststellen dat het aantal zijinstromers stijgt. Wellicht zal de beleidsmaatregel om zijinstromers die de overstap maken naar een vak of ambt opgenomen in de knelpuntenlijst daar een rol in spelen samen met de aandacht voor zijinstromers in de media. Maar wat de beweegredenen zijn van al die zijinstromers is uiteraard moeilijk in te schatten.

Advies Raad van State liet weinig ruimte om de anciënniteit in jaren verder op te trekken. Wel heb ik een aantal maatregelen genomen om de start vlotter te laten verlopen zoals de maatregelen m.b.t. aanvangsopleidingen in de CAO en het invoeren van de lerarenbonus.

Naast het aantrekken van zijinstromers is het immers ook belangrijk om zijinstromers aan boord te houden. We hebben deze legislatuur de nodige budgetten vrijgemaakt opdat scholen aan hun beginnende personeelsleden – waartoe de zijinstromers uiteraard ook behoren – de nodige aanvangsbegeleiding kunnen aanreiken. Via de aanvangsbegeleiding trachten we de moeilijke aanvangsfase voor beginnende personeelsleden zo goed als mogelijk op te vangen.

Ook de lerarenbonus kan een grote troef zijn om de zijinstromers die nog geen lerarenopleiding hebben gevolgd aan boord te houden. Dankzij een vermindering van hun opdracht zonder loonsverlies, zijn ze in staat om hun betrekking in de school beter te combineren met het volgen van hun lerarenopleiding.

BIJLAGE

[Overzicht](#)